

کمیسیون فرشت، هنر
و صنایع دستی اتاق ایران

گزارش عملکرد کمیسیون فرشت، هنر و صنایع دستی

از مرداد ۱۴۰۲
تا پایان ۱۴۰۲

فهرست

- ۲ درباره کمیسیون
- ۳ هیات رئیسه
- ۴ کارگروه‌ها
- ۴ اولویت‌های مصوب
- ۵ تشکل‌های متناظر
- ۶ سازمان‌ها و نهادهای متناظر
- ۶ کمیسیون‌های متناظر استانی
- ۷ اطلاعات آماری
- ۸ دستاوردهای کمیسیون
- ۱۳ فعالیت‌های کمیسیون
- ۱۴ سرفصل: تنقیح قوانین و مقررات
- ۱۵ سرفصل: شبکه‌سازی
- ۲۰ سرفصل: توانمندسازی
- ۲۱ سرفصل: توسعه تجارت داخلی و خارجی
- ۲۲ سرفصل: مشاوره
- ۲۳ پاسخ به ارجاعات
- ۲۴ احصاء مشکلات، ارائه راهکار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گزارش عملکرد
کمیسیون فرش،
هنر و صنایع دستی

از مرداد ۱۴۰۲

تا پایان ۱۴۰۲

درباره کمیسیون

هریک از حوزه‌های فرش دستباف، آثار هنری، صنایع دستی و صنایع فرهنگی دارای زنجیره اشتغال گسترده و راهبردی و ظرفیت صادراتی و ارزش آوری قابل توجهی هستند. همچنین آمارهای جهانی نشان می‌دهد سطح بالای ارزش افزوده، این موضوعات را از سایر حوزه‌های اقتصادی متمایز کرده است. ظرفیت انکارناپذیر ایران در همه این حوزه‌ها، تاکنون مغفول مانده و فضای اقتصادی ایران از این ظرفیت کهن آنچنان که شایسته است استفاده نکرده بود. بر همین اساس اتاق دهم با تشکیل این کمیسیون به این غفلت تاریخی پایان داد و در این چارچوب با تدوین برنامه و اولویت‌هایی که در این گزارش آمده است، به رفع موانع تولید و صادرات فرش، آثار هنری، صنایع دستی، فرهنگی و خلاق اهتمام ویژه دارد. تشکیل کارگروه‌های تخصصی در رشته‌های مختلف این حوزه‌ها، بستری برای رفع موانع فضای کسب و کار، توانمندسازی فعالین این عرصه و شبکه‌سازی میان آنها را فراهم می‌آورد.

هیئت رئیسه:

رئیس:

سیدمرتضی حاجی آقامیری

نائب رئیس اول:

جواد کاظمی

نائب رئیس دوم:

حمیدرضا ذوالانواری

مشاور عالی:

حامد چمن رخ

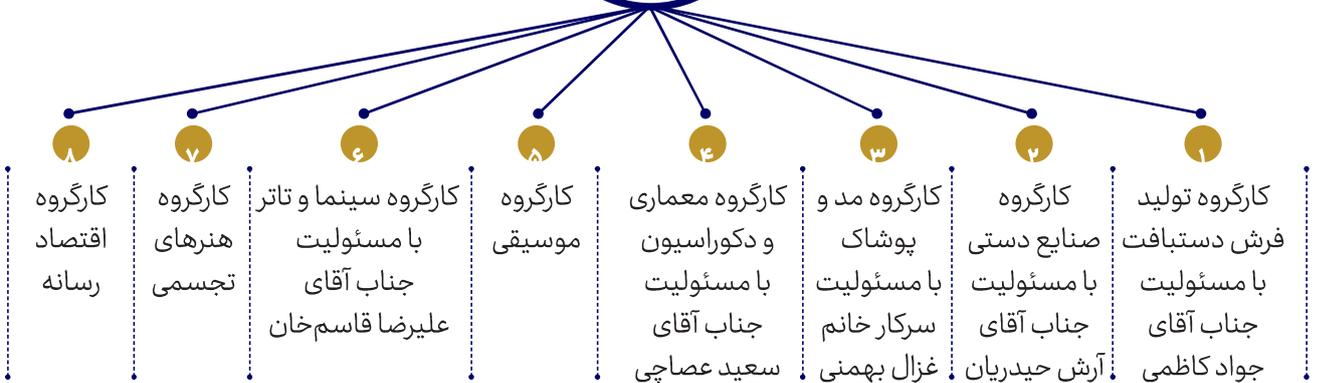

دبیر:

پریسا فتوحی

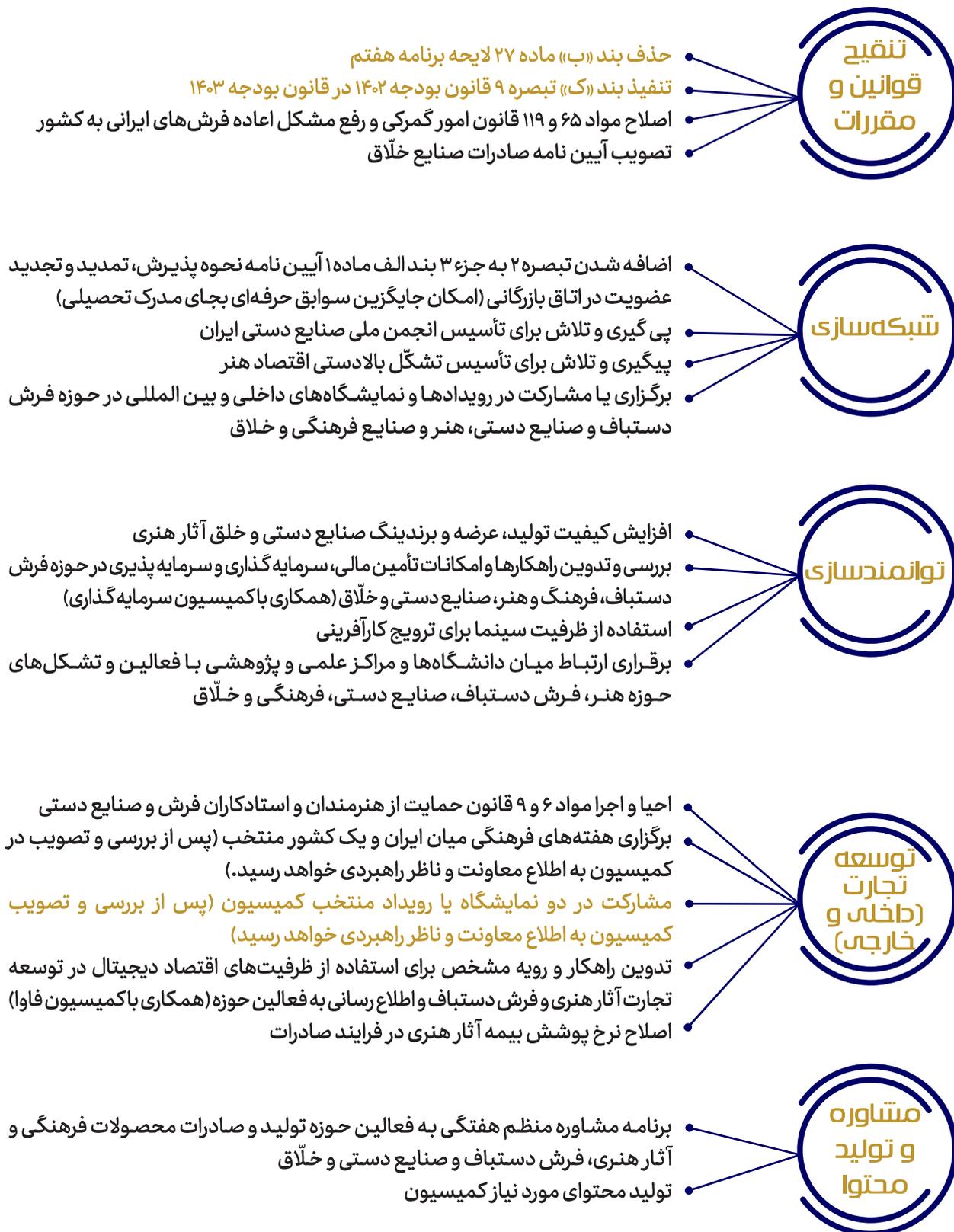

کارگروه‌ها

اولویت‌های مصوب

اهداف مشخص (کمی / کیفی)

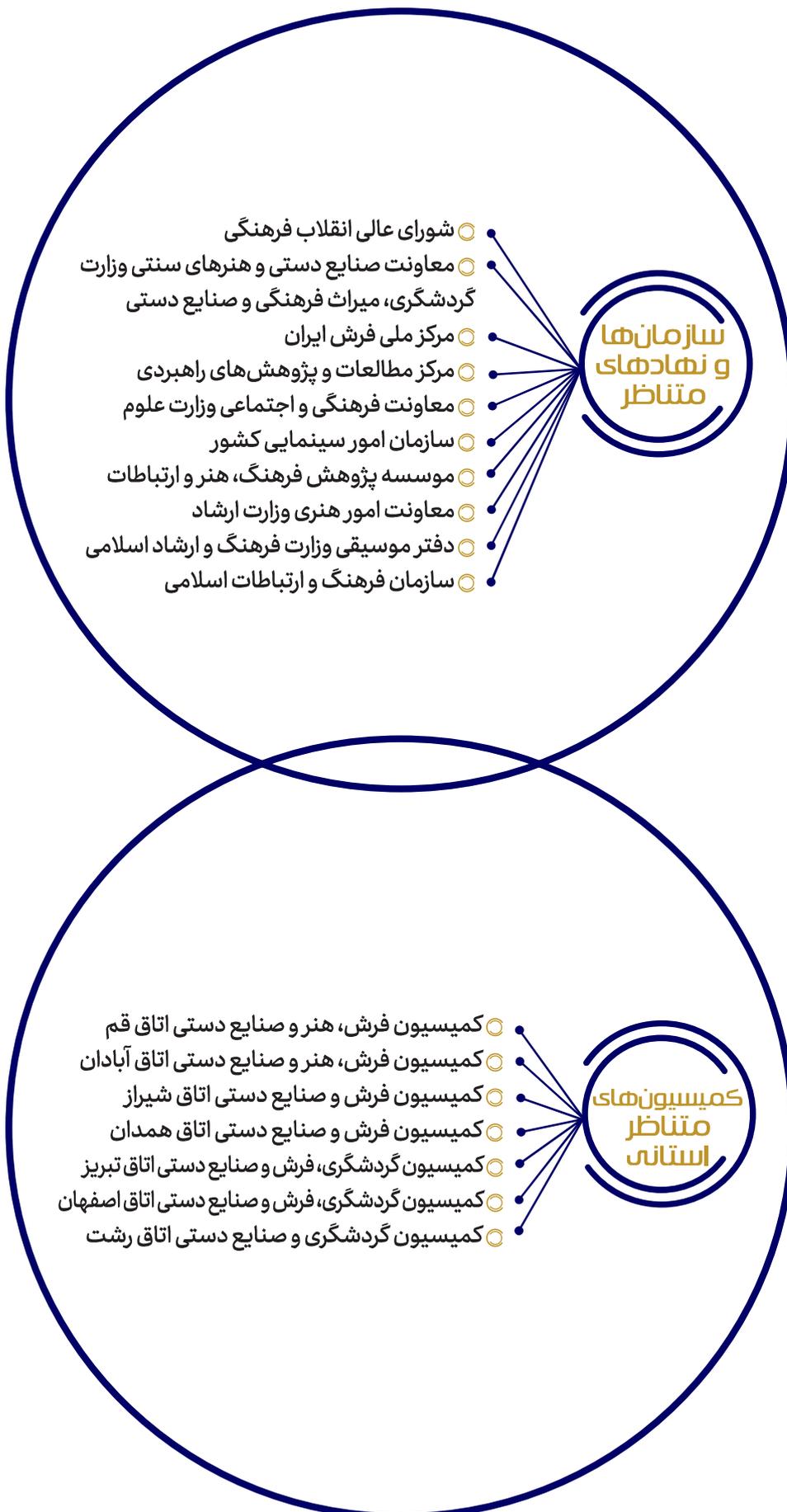

نکته: اولویتهایی که بارنگ مشخص شده، انجام و به اتمام رسیده است.

تشکل‌های متناظر

- اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش ایران و شعب استانی
- انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان صنایع دستی اصفهان
- انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان صنایع دستی استان چهارمحال و بختیاری
- انجمن صنایع دستی استان خوزستان
- اتحادیه تولیدکنندگان صنایع دستی استان سمنان
- انجمن صنایع دستی استان کرمان
- انجمن صنایع دستی استان کرمانشاه
- انجمن صنایع دستی و گردشگری استان هرمزگان
- انجمن صنایع دستی استان همدان
- انجمن صنایع دستی استان قزوین
- خانه سینما
- خانه موسیقی
- انجمن هنرهای تجسمی ایران
- انجمن صنفی طراحان گرافیک ایران
- انجمن معماران ایران
- انجمن عکاسان ایران
- انجمن عکاسان میراث فرهنگی ایران
- اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان نساجی و پوشاک ایران
- انجمن صنایع نساجی ایران
- انجمن دارندگان نشان تجاری پوشاک ایران
- انجمن ویژندهای پوشاک شور
- اتحادیه ناشران ایران

دستاوردهای کمیسیون

فعالیت‌های کمیسیون از ابتدا تا بدین جا در پنج سرفصل تعریف شده در برنامه (تنقیح قوانین و مقررات، شبکه‌سازی، توانمندسازی، توسعه تجارت و مشاوره) و یک سرفصل خارج از برنامه (پاسخ به ارجاعات) انجام شده است که به تفکیک مطرح خواهد شد. در بخش ابتدایی دستاوردهای کمیسیون که اولویت‌های انجام شده در هر سرفصل هستند بیان شده و پس از آن فعالیت‌های انجام شده به تفکیک سرفصل و با کلید واژه‌های مرتبط با موضوع، همچنین به پیوست این گزارش، سندی حاوی تصویر مکاتبات انجام شده تقدیم خواهد شد. گزارش موجود در خصوص عملکرد کمیسیون از ۱۴۰۲/۰۵/۲۹ الی ۱۴۰۲/۰۹/۳۰، شامل برگزاری هفت جلسه کمیسیون، یک دستاورد، ۳۴ اقدام عملیاتی، برگزاری ۹ جلسه مشاوره، پاسخ به ۶ مکاتبه یا اقدام ارجاعی و همچنین برگزاری نشست خبری و گفت‌وگوها و فعالیت‌های گسترده در رسانه‌های سمعی، بصری و مکتوب است. شایان ذکر است که این گزارش به صورت فصلی بروزرسانی شده و در دسترس عموم قرار خواهد گرفت.

در شرایط حساس اقتصادی و محدودیت‌ها و تحریم‌های بین‌المللی، توسعه صادرات غیرنفتی و ارزآوری حاصل از آن از اهمیت راهبردی و حیاتی برخوردار است. هدف گذاری رشد صادرات غیرنفتی به میزان سالیانه ۲۳٪ مندرج در جداول شماره (۱) و (۱۸) لایحه برنامه هفتم توسعه نیز به خوبی نشان می‌دهد که مقامات عالی کشور و مدیران و مسئولان نیز به اهمیت آن واقفند. اما عدم توجه به الزامات توسعه صادرات غیرنفتی در مفاد و مواد لایحه سبب شده که موادی در لایحه قرار بگیرند که نه تنها مغایر با الزامات توسعه صادرات هستند که اسباب کاهش ارزآوری را هم فراهم می‌آورند.

ایجاد سقف معافیت یا بهره‌مندی از نرخ صفر مالیاتی برای اشخاص حقیقی مندرج در بند (ب) ماده ۲۷ لایحه برنامه هفتم، عملاً به معنای خروج بخش مهمی از صادرکنندگان حوزه صادرات سنتی کشور بویژه فرش دستباف، صنایع دستی و محصولات کشاورزی از شمول ماده ۱۴۱ قانون مالیات‌های مستقیم است. چرا که اغلب بنگاه‌های اقتصادی این بخش که عمدتاً در زمره واحدهای کوچک و متوسط به شماره می‌آیند، به عنوان شخص حقیقی فعالیت کرده و به صادرات مشغولند. حذف آخرین سیاست‌های حمایتی از صادرات بخش خصوصی واقعی که به معنای کاهش فعالیت صادرکنندگان و درآمد ارزی کشور بود که نه تنها به افزایش درآمد دولت از طریق افزایش مالیات ستانی منجر نمی‌شد، بلکه به علت بیکاری ناشی از کاهش فعالیت صادرکنندگان هزینه‌های دولت را به شدت افزایش می‌داد. بر همین اساس کمیسیون در بدو تشکیل در مکاتباتی با رئیس کمیسیون تلفیق برنامه هفتم (نامه شماره ۵۵۱۶/۵۰/ص مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۶) و رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی (نامه شماره ۶۳۸۰/۵۰/ص مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۹) خواستار حذف این بند شد. در این مرحله توفیق حاصل شد اما پس از طرح این ماده در صحن مجلس موضوع برای بررسی بیشتر مجدداً به کمیسیون تلفیق ارجاع شد. بر همین اساس کمیسیون با استفاده از ظرفیت اتاق‌های استانی و مکانبه با ۱۸ اتاقی که نماینده شهرستان‌های گوناگون آنها در کمیسیون تلفیق حضور داشتند به رایزنی برای حذف مجدد این بند اقدام کرد و در نهایت با تأکید دوباره کمیسیون تلفیق بر حذف بند مذکور از لایحه، نخستین اولویت کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی محقق شد.

پاییز ۱۴۰۲ حذف بند «ب» ماده ۲۷ از لایحه برنامه هفتم توسعه کشور

کلیدواژه: تنقیح قوانین - برنامه هفتم توسعه - مالیات - صادرات - فرش دستباف - صنایع دستی - هنر

🕒 **پنل تخصصی همایش با موضوع «کارکرد روش‌های نوآور در توسعه بازار و جذب سرمایه در فرشت دستباف و صنایع دستی»**

همایش «توسعه تجارت فرشت دستباف و صنایع دستی» با همت کمیسیون فرشت، هنر و صنایع دستی، معاونت کمیسیون‌ها، مجامع و شوراهای و مرکز نوآوری و شتابدهی صادرات اتاق ایران برگزار و موضوعاتی شامل اهمیت نوآوری در توسعه صادرات صنایع دستی و فرشت دستباف، ضرورت بهبود تراز تجاری کشور با توجه به سهم و پتانسیل محصولات این حوزه، میزان اشتغال آفرینی این حوزه و بهبود شاخص‌های اقتصاد کلان، ضرورت و اهمیت حفظ فرهنگ و هویت ملی و ارزآوری موردبررسی قرار گرفت. علاوه بر این موضوعات با حضور و سخنرانی مدیران شرکت‌های موفق در پنل تخصصی، انتقال تجربه و تخصص به مدعوین و حاضرین در همایش در ارتقای توانمندی فعالان اقتصادی، دانشجویان و علاقه‌مندان نیز قدم‌های خوبی برداشته شد.

در این همایش، مسائل مختلفی دیگری مانند بهبود کیفیت و طراحی، تبلیغات و بازاریابی، تسهیلات صادرات و مسائل مربوط به توسعه بخش تولید محصولات فرشت و صنایع دستی نیز موردبررسی قرار گرفت.

🕒 **کلیدواژه:** توسعه تجارت فرشت دستباف - صادرات - صنایع دستی - هنر

با توجه به ارتباط مستقیم و سازنده فرش و معماری داخلی دومین همایش ملی فرش و معماری داخلی با همت اتاق بازرگانی اصفهان و انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش اصفهان در محل اتاق اصفهان برگزار شد. با مشارکت کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق ایران، مهندس نسیم اسحاقی، معمار برجسته و یکی از مدیران ارشد مؤسسه بین المللی زاها حدید (لندن) به این همایش دعوت شده و به ایراد سخنرانی پرداخت. رئیس و نایب رئیس کمیسیون نیز در این همایش سخنرانی کردند. علاوه بر طرح مباحث تئوریک در زمینه انبساط انواع فرش‌های ایرانی با سبک‌های گوناگون دکوراسیون، برقراری ارتباط میان طراحان داخلی با تولیدکنندگان و تجار حوزه فرش دستباف از دستاوردهای این همایش بود. همچنین برنامه‌هایی برای همکاری فی مابین کمیسیون و مؤسسه زاها حدید در دست طراحی و اقدام است.

زمستان ۱۴۰۲ مشارکت در برگزاری همایش فرش و معماری داخلی با اتاق اصفهان

کلیدواژه: توسعه تجارت فرش دستباف - صادرات - فرش دستباف - معماری - هنر - معماری داخلی - دکوراسیون

پیمان سپاری ارزی یکی از مهم ترین مشکلات حوزه صادرات فرش و صنایع دستی و یکی از عوامل اصلی کاهش شدید میزان صادرات آنها بوده است. چندانکه در سال ۱۳۹۶ (آخرین سال پیش از وضع تحریم‌ها و مقررات پیمان سپاری ارزی) میزان صادرات فرش ۴۲۶ میلیون دلار بود و در سال ۱۴۰۱ به ۵۲ میلیون دلار تنزل کرد. به دلیل اثرات مخرب این مقرر نادرست، مطالبه بخش خصوصی حذف این مقرر بود که شوربختانه در ابتدای سال ۱۴۰۱ تبدیل به قانون شد. به همین علت و به منظور کاهش اثرات منفی پیمان سپاری ارزی بر صادرات فرش و صنایع دستی بندی در قانون بودجه ۱۴۰۲ قرار گرفت که وضع هرگونه پیمان ارزی بر صادرات فرش و صنایع دستی را بیش از ارزش مواد اولیه مصرف شده در آن را ممنوع می‌کرد:

○ **بند «ک» تبصره ۹ قانون بودجه ۱۴۰۲:** اخذ هرگونه تعرفه و عوارض صادراتی و الزام به پیمان سپاری ارزی در خصوص صادرات صنایع دستی بجز میزان ارزش مواد اولیه مصرف شده ممنوع است. این حکم نافی تعهد صادرکنندگان موضوع تبصره (۶) ماده (۱۲) قانون اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۴۰۰/۱۱/۱۰ نیست. همچنین صادرکنندگان ملزم به رعایت ضوابط و مقررات بانک مرکزی می‌باشند. برای تحقق این بند از بودجه لازم بود که جدول میزان ارزش مواد اولیه فرش توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و جدول میزان ارزش مواد اولیه صنایع دستی توسط وزارت گردشگری، میراث فرهنگی و صنایع دستی به بانک مرکزی ابلاغ شود. با پیگیری‌های فراوان کمیسیون، ارزش مواد اولیه مربوط به صنایع دستی طی نامه شماره ۱۵۱۰۱/۱۴۰۲۲۰/۱۵۱۰۱ به تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۲ و جدول مربوط به ارزش مواد اولیه فرش دستباف طی نامه شماره ۱۳۵۲۶۹۴ به تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۹ به بانک مرکزی ابلاغ شد. پس از استنکاف بانک مرکزی از اجرای این بند، مکاتبات متعددی با مسئولین عالی رتبه کشور انجام شد و در نهایت موضوع در کمیته اقدام ارزی بانک مرکزی بررسی و با همکاری فعالان جناب آقای محمد لاهوتی، رئیس کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی اتاق ایران، که نماینده بخش خصوصی در این کمیته هستند، موضوع به تصویب کمیته رسید و در تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۵ رسماً اجرا شد.

زمستان ۱۴۰۲ اجرای بند «ک» تبصره ۹ قانون بودجه ۱۴۰۲

○ **کلیدواژه:** صادرات - تنقیح قوانین - بودجه - فرش - صنایع دستی - تعهد ارزی - پیمان سپاری ارزی - وزارت صمت - وزارت گردشگری - بانک مرکزی - مجلس شورای اسلامی

فعالیت‌های کمیسیون

در خصوص فعالیت‌های کمیسیون سعی شده است تا در بخش‌های متنوع کاری پاسخگوی وظایف محوله در تمام سطوح باشد و بیشترین کارایی را در کمترین زمان ممکن داشته باشد.

سرفصل‌های دستارودهای کمیسیون به شرح زیر می‌باشد که در ادامه به صورت تفصیلی به آن پرداخته شده است.

- تنقیح قوانین و مقررات
- شبکه‌سازی
- توانمندسازی
- توسعه تجارت داخلی و خارجی
- مشاوره

**سرفصل:
تنقیح قوانین
و مقررات**

۱) حذف بند «ب» ماده ۲۷ لایحه برنامه هفتم توسعه - تخمین زمانی: انتهای سال ۱۴۰۲

با توجه به اینکه ایجاد سقف معافیت یا بهره‌مندی از نرخ صفر مالیاتی برای اشخاص حقیقی مندرج در بند (ب) ماده ۲۷ لایحه برنامه هفتم، عملاً به معنای خروج بخش مهمی از صادرکنندگان حوزه صادرات سنتی کشور بویژه فرش دستباف، صنایع دستی و محصولات کشاورزی از شمول ماده ۱۴۱ قانون مالیات‌های مستقیم است و اغلب بنگاه‌های اقتصادی این بخش که عمدتاً در زمره واحدهای کوچک و متوسط به شماره می‌آیند، به عنوان شخص حقیقی فعالیت کرده و به صادرات مشغولند، حذف آخرین سیاست‌های حمایتی از صادرات بخش خصوصی واقعی به معنای کاهش فعالیت صادرکنندگان و درآمد ارزی کشور بود که نه تنها به افزایش درآمد دولت از طریق افزایش مالیات ستانی منجر نمی‌شد، بلکه به علت بیکاری ناشی از کاهش فعالیت صادرکنندگان هزینه‌های دولت را به شدت افزایش می‌داد. لذا کمیسیون از بدو تأسیس با اقدامات ذیل را در این خصوص به انجام رساند و موفق به حذف این بند از لایحه برنامه هفتم شد.

○ مکاتبه با ریاست کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه مجلس شورای اسلامی، جناب آقای ابراهیم عزیزی طی نامه شماره ۱۴۰۲/۰۶/۰۶/۵۰/۵۵۱۶ ص مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۶

○ مکاتبه با ریاست کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، جناب آقای عزت‌الله اکبری تالار پشتی طی نامه شماره ۱۴۰۲/۰۶/۲۹/۵۰/۶۳۸۰ ص مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۹

○ مکاتبه با روسای اتاق‌های استانی که نماینده مجلس استان آنها در کمیسیون تلفیق حضور داشتند و رایزنی با بخش اعظم اعضای کمیسیون تلفیق برنامه هفتم از طریق اتاق‌های استانی، معاونت حقوقی و پارلمانی اتاق ایران و دفاتر مطالعات حقوقی و اجتماعی مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

○ **کلیدواژه:** تنقیح قوانین - برنامه هفتم توسعه - مالیات - صادرات - فرش دستباف - صنایع دستی - هنر - اتاق‌های استانی - معاونت پارلمانی - مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

۲) پیگیری تحقق بند «ک» تبصره ۹ قانون بودجه ۱۴۰۲ و تکرار آن در قانون بودجه ۱۴۰۳ - تخمین زمانی:

انتهای سال ۱۴۰۲

پیمان سپاری ارزی یکی از مهم‌ترین مشکلات حوزه صادرات فرش و صنایع دستی و یکی از عوامل اصلی کاهش شدید میزان صادرات آنها بوده است. چندانکه در سال ۱۳۹۶ (آخرین سال پیش از وضع تحریم‌ها و مقررات پیمان سپاری ارزی) میزان صادرات فرش ۴۲۶ میلیون دلار بود و در سال ۱۴۰۱ به ۵۲ میلیون دلار تنزل کرد. به دلیل اثرات مخرب این مقرر نادرست، مطالبه بخش خصوصی حذف این مقرر بود که شوربختانه در ابتدای سال ۱۴۰۱ تبدیل به قانون شد. به همین علت و به منظور کاهش اثرات منفی پیمان سپاری ارزی بر صادرات فرش و صنایع دستی بندی در قانون بودجه ۱۴۰۲ قرار گرفت که وضع هرگونه پیمان ارزی بر صادرات فرش و صنایع دستی را بیش از ارزش مواد اولیه مصرف شده در آن را ممنوع می‌کرد:

بند «ک» تبصره ۹ قانون بودجه ۱۴۰۲: اخذ هرگونه تعرفه و عوارض صادراتی و الزام به پیمان سپاری ارزی در خصوص صادرات صنایع دستی بجز میزان ارزش مواد اولیه مصرف شده ممنوع است. این حکم نافی تعهد صادرکنندگان موضوع تبصره (۶) ماده (۱۲) قانون اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۴۰۰/۱۱/۱۰ نیست. همچنین صادرکنندگان ملزم به رعایت ضوابط و مقررات بانک مرکزی می‌باشند.

برای تحقق این بند از بودجه لازم بود که جدول میزان ارزش مواد اولیه فرش توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و جدول میزان ارزش مواد اولیه صنایع دستی توسط وزارت گردشگری، میراث فرهنگی و صنایع دستی به بانک مرکزی ابلاغ شود. با پیگیری‌های فراوان کمیسیون، ارزش مواد اولیه مربوط به صنایع دستی طی نامه شماره ۱۴۰۲۲۰۰/۱۵۱۰۱ به تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۲ و جدول مربوط به ارزش مواد اولیه فرش دستباف طی نامه شماره ۱۳۵۲۶۹۴ به تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۹ به بانک مرکزی ابلاغ شد. پس از پیگیری مداوم کمیسیون و با همکاری فعالانه ریاست محترم کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی اتاق ایران، این بند در تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۵ اجرا و تعهد ارزی صادرکنندگان فرش و صنایع دستی در سال ۱۴۰۲ تجدید محاسبه شد. همچنین علیرغم اینکه با پیگیری کمیسیون تکرار این بند در قانون بودجه سال ۱۴۰۳ نیز در صحن مجلس مطرح شد، به دلیل مخالفت دولت، مصوب نشد. اما کمیسیون همچنان به تلاش برای تنفیذ این بند در لایحه الحاق برخی مواد به

- قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۳) ادامه خواهد داد. همچنین در بسته تهیه شده توسط کمیسیون و رئیس کل گمرک ایران این بند جهت تصویب به شورای هماهنگی اقتصادی سران قوا نیز پیشنهاد شده است.
- فعالیت‌های انجام شده برای اجرای این بند در سال ۱۴۰۲ و تکرار آن در سال ۱۴۰۳ بدین شرح است:
- مکاتبه با معاون صنایع دستی وزارت گردشگری خانم مریم جلالی دهکردی طی نامه شماره ۵۹۷۴/۵۰/ص مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۸
  - مکاتبه با رئیس مرکز ملی فرش ایران خانم فرح ناز رافع طی نامه شماره ۵۹۷۶/۵۰/ص مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۸
  - برگزاری جلسه با نماینده بهار و کبودرآهنگ در مجلس شورای اسلامی آقای فتح الله توسلی، رئیس مرکز ملی فرش ایران خانم فرح ناز رافع با حضور معاون پارلمانی اتاق ایران جناب آقای رضائی و رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس جناب آقای محمد قاسمی در محل اتاق ایران
  - برگزاری جلسه با خانم رئیس فراکسیون فرش و صنایع دستی مجلس شورای اسلامی خانم سمیه محمودی و معاون صنایع عمومی وزارت صنعت، معدن و تجارت آقای محمد مهد برادران خلخالی در محل وزارت
  - مکاتبه با رئیس کمیسیون توسعه صادرات اتاق ایران آقای محمد لاهوتی طی نامه شماره ۹۲۲۹/۵۰/د مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۶
  - مکاتبه با رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی آقای عزت الله اکبری تالار پشتی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی آقای محمد رضا پور ابراهیمی، رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی آقای مرتضی آفاتهرانی طی نامه شماره ۷۴۶۲/۵۰/ص مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۹
  - مکاتبه با ریاست اتاق تهران آقای محمود نجفی عرب طی نامه شماره ۸۶۵۶/۵۰/ص مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۴
  - مذاکره با رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس آقای حمیدرضا حاجی بابایی در حاشیه همایش هنر قالی هگمتانه
  - مذاکره و ارائه بسته پیشنهادی به رئیس کارگروه اقتصادی بیت رهبری
  - مذاکره با مدیر کل دفتر برنامه ریزی و ارتقاء کیفیت دیوان محاسبات کشور، آقای محمد حسینی
  - ارائه استدلال حقوقی و قانونی از طریق ریاست کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی اتاق ایران در کمیته اقدام ارزی
  - ارائه پیشنهاد تصویب این بند در شورای هماهنگی اقتصادی سران قوا از طریق رئیس کل گمرک ایران
  - **کلیدواژه:** صادرات - تنقیح قوانین - بودجه - فرش - صنایع دستی - تعهد ارزی - پیمان سپاری ارزی - وزارت صمت - وزارت گردشگری - بانک مرکزی - مجلس شورای اسلامی

۳) پیگیری رفع مشکل اعاده فرش‌های ایرانی به کشور (تبصره ماده ۱۲۱ آیین نامه اجرایی قانون امور

گمرکی) - تخمین زمانی: انتهای دوره دهم

- عدم امکان اعاده فرش‌های دستباف ایرانی به کشور که به واسطه تبصره ماده ۱۲۱ آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی ایجاد شده سبب شده است که:
- بازارهای موجود فرش ایرانی دچار انباشت فرش و شکست قیمت فرش ایرانی در آن بازارها شده است.
  - امکان انتقال فرش‌های انباشته شده در بازارهای قدیم و ایجاد ارزش افزوده از طریق صادرات آنها به بازارهای جدید وجود ندارد.
  - امکان ارائه خدمات پس از فروش برای فرش ایرانی وجود ندارد که این امر علاوه بر محروم کردن کشور از درآمد خدمات، سبب بیکاری مرمتهکاران یا مهاجرت آنها به ترکیه یا پاکستان شده است.
- تشکل‌های فرش دستباف ایران با محوریت اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش ایران در هفت سال گذشته به طور مستمر پیگیر رفع این مشکل بوده اند و پس از مذاکرات فراوان میان اتحادیه، اتاق تهران، اتاق ایران، مرکز ملی فرش ایران و گمرک ایران به راه حلی مبتنی بر اضافه شدن دو تبصره به مواد ۶۵ و ۱۱۹ قانون امور گمرکی و سپس یک تبصره به ماده ۱۲۱ آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی رسیده اند که بنا بر اهمیت موضوع، کمیسیون نیز پیگیری‌ها را در سطوح بالاتری ادامه داده است. در آخرین تحولات پس از مذاکره با رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس آقای حمیدرضا حاجی بابایی مقرر شده است که بجای تدوین لایحه جدید در دولت، متن پیشنهادی برای اصلاح دو ماده قانونی در لایحه الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۳) قرار بگیرد. همچنین در بسته تهیه شده توسط کمیسیون و رئیس کل گمرک ایران اصلاحات جهت تصویب به شورای هماهنگی اقتصادی سران قوا نیز پیشنهاد شده است.
- فعالیت‌های انجام شده برای پیگیری این موضوع بدین شرح است:

- مکاتبه با رییس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی آقای عزت الله اکبری تالار پشتی طی نامه شماره ۱۴۰۲/۰۶/۰۶ ص مورخ ۵۰/۵۵۴۲
- برگزاری جلسه با نماینده بهار و کیودرآهنگ در مجلس شورای اسلامی آقای فتح الله توشلی، رئیس مرکز ملی فرش ایران خانم فرح ناز رافع با حضور معاون پارلمانی اتاق ایران جناب آقای رضانی و رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس جناب آقای محمد قاسمی در محل اتاق ایران
- مکاتبه با رییس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی آقای حمیدرضا حاجی بابایی طی نامه شماره ۱۴۰۲/۰۸/۱۳ ص مورخ ۵۰/۷۹۷۱
- مکاتبه با نماینده مجلس شورای اسلامی آقای فتح الله توشلی طی نامه شماره ۱۴۰۲/۰۸/۱۳ ص مورخ ۵۰/۷۹۷۲
- مذاکره و ارائه بسته پیشنهادی به رئیس کارگروه اقتصادی بیت رهبری
- مذاکره با مدیر کل دفتر برنامه ریزی و ارتقاء کیفیت دیوان محاسبات کشور، آقای محمد حسینی
- ارائه پیشنهاد تصویب این بند در شورای هماهنگی اقتصادی سران قوا از طریق رییس کل گمرک ایران
- **کلیدواژه:** صادرات - تنقیح قوانین - گمرک - فرش - وزارت صمت - مجلس شورای اسلامی - اصلاح قانون - قانون امور گمرکی - آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی - اشتغال - فرش مرجوعی

۴) همکاری با دبیرخانه هیئت مقررات زدایی در خصوص گردآوری اطلاعات مربوط به پایش مقررات صدور و تمدید کارت بازرگانی

- با توجه به درخواست دبیرخانه هیئت مقررات زدایی، جلسه ای برای بیان نقطه نظرات کمیسیون نسبت به پایش مقررات صدور و تمدید کارت بازرگانی برگزار و طی این جلسه نظرات کمیسیون به نماینده این دبیرخانه منتقل شد.
- **کلیدواژه:** تنقیح قوانین - قانون - آیین نامه - مقررات - صادرات - بازرگانی - کارت بازرگانی - صدور - تمدید - وزارت اقتصاد - هیئت مقررات زدایی

۵) همکاری با فرهنگستان هنر و معاونت حقوقی ریاست جمهوری در طرح تنقیح قوانین و مقررات فرش، هنر و صنایع دستی

- در راستای تنقیح قوانین و مقررات حوزه‌های مربوط به کمیسیون، همکاری سه جانبه‌ای میان کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق ایران، فرهنگستان هنر و معاونت حقوقی ریاست جمهوری شکل گرفت که قوانین و مقررات در هر سه حوزه مسئولیت کمیسیون مورد تنقیح و پایش قرار بگیرد. این طرح با موضوع فرش آغاز شده و در گام بعدی در خصوص صنایع دستی و هنر هم انجام خواهد شد. اقدامات عملی برای اجرای آن در سه گام تبیین مفاهیم، گردآوری و پایش انجام خواهد شد که تا کنون دو جلسه برای تبیین مفاهیم حوزه فرش برگزار شده است.
- **کلیدواژه:** تنقیح قوانین - قانون - آیین نامه - بخشنامه - مقررات - فرش - صنایع دستی - هنر - فرهنگستان هنر - معاونت حقوقی ریاست جمهوری

۶) تهیه بسته رفع موانع حوزه فرش و صنایع دستی به منظور ارائه به رئیس کارگروه اقتصادی بیت رهبری

- با توجه به برگزاری جلساتی در اتاق تهران با رئیس کارگروه اقتصادی بیت رهبری برای انتقال مسائل بخش خصوصی در ۱۷ محور تعیین شده، جمع بندی مسائل مربوط به فرش و صنایع دستی به کمیسیون سپرده شد. بر این اساس این موضوع به قید فوریت در دستور کار کمیسیون قرار گرفت که نتیجه بررسی منجر به تدوین سندی با ۶ محور و ارائه این محورها در جلسه‌ای با حضور آقای علی آقامحمدی، رئیس کارگروه اقتصادی بیت رهبری شد. این شش محور عبارتند از:
- عدم اجرای بند «ک» تبصره ۹ قانون بودجه ۱۴۰۲
  - مشکل اعاده فرش دستباف ایرانی به کشور (تبصره ماده ۱۲۱ آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی)

- عدم اجرای مواد ۶ و ۹ قانون حمایت از هنرمندان و فعالان صنایع دستی
- عدم اجرای بند ۱۴ ماده ۹ قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده (معافیت صنایع دستی از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده)
- عدم تخصیص اعتبار به بیمه قالیبافان
- ساختار نابسامان متولیان دولتی فرش و صنایع دستی
- **کلیدواژه:** تنقیح قوانین - قانون - آیین نامه - بخشنامه - مقررات - فرش - صنایع دستی - پیمان سپاری ارزی - فرش های مرجوعی - تبلیغ - قانون حمایت از هنرمندان و فعالان صنایع دستی - مالیات بر ارزش افزوده - بیمه قالیبافان - مرکز ملی فرش - سازمان ملی فرش و صنایع دستی ایران

۷) پیگیری اجرای تبصره ۲ ماده ۱۳۹ آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی در خصوص خروج فرش و گلیم به همراه مسافر

- از آنجا که یکی از کانال های فروش فرش و صنایع دستی حضور گردشگران خارجی در کشور است، اجرای تبصره ۲ ماده ۱۳۹ آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی که خروج ۲۴ متر مربع فرش و ۴۰ متر مربع گلیم دستباف ایرانی همراه مسافر را مجاز می داند، از اهمیت بسیاری برخوردار است. با توجه به دریافت گزارشات از برخی استان از جمله فارس مبنی بر جلوگیری از خروج فرش به میزان مجاز به همراه مسافر، این موضوع طی مکاتبه ای به رئیس کل گمرک ایران منتقل و بر اجرای دقیق تبصره مذکور تأکید شد.
- مکاتبه با رئیس گمرک ج.ا.ا، جناب آقای رضوانی فر طی نامه شماره ۸۰۱۲/۵۰/ص مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۴
  - **کلیدواژه:** تنقیح قوانین - قانون - آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی - فرش - صنایع دستی - پیمان سپاری ارزی - گردشگری

۸) بررسی ظرفیت های شورای عالی انقلاب فرهنگی در تسهیل قوانین و مقررات حوزه صنایع دستی

- شورای عالی انقلاب فرهنگی به عنوان یک نهاد بالادستی در حوزه فرهنگ که مصوبات آن در حکم قانون مصوب مجلس است، می تواند نقش مهمی در توسعه اقتصاد فرهنگ و هنر داشته باشد. از این رو یکی از جلسات کمیسیون با حضور دبیر میز صنایع دستی در شورای عالی انقلاب فرهنگی برگزار شد و زمینه های همکاری دو جانبه مورد بحث و بررسی قرار گرفت. ایجاد زمینه همکاری مداوم و مؤثر در دستور کار دو طرف قرار دارد.
- **کلیدواژه:** تنقیح قوانین - قانون - اقتصاد فرهنگ و هنر - فرش - صنایع دستی - فرهنگ - هنر - شورای عالی انقلاب فرهنگی

۹) حضور در جلسات کمیسیون مشترک مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص بندهای مرتبط با صنایع دستی در برنامه هفتم

- با توجه به ضعف مفرط برنامه هفتم پیشرفت در حوزه صنایع دستی و فرش دستباف، کمیسیون تلاش بسیاری برای تاثیرگذاری بر این برنامه بالا دستی داشت. علاوه بر ارائه مکتوب نظرات به مرکز پژوهش های اتاق، کمیسیون های صنایع، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی مجلس و همچنین معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی، رئیس کمیسیون با هماهنگی مدیر دفتر مطالعات حقوقی و اجتماعی مرکز پژوهش های اتاق ایران در دو جلسه کمیسیون مشترک مجمع تشخیص مصلحت نظام حضور یافت.
- **کلیدواژه:** تنقیح قوانین - قانون - آیین نامه - بخشنامه - مقررات - فرش - صنایع دستی - پیمان سپاری ارزی - فرش های مرجوعی - برنامه هفتم

۱۰) حضور در جلسه کمیسیون صنایع مجلس به منظور بررسی موضوع اصلاحیه بند «ب» ماده ۱۱ قانون حمایت از هنرمندان، فعالان و استادکاران صنایع دستی

- با توجه به به مطرح شدن لایحه اصلاحیه بند «ب» ماده ۱۱ قانون موصوف در خصوص افزایش دو برابری حد خروج نقره و زیورآلات مصنوع نقره، نماینده کمیسیون به نمایندگی از اتاق در جلسه کمیسیون صنایع حاضر شد و مواضع اتاق را بیان کرد.

● **کلیدواژه:** تنقیح قوانین - قانون - آیین نامه - بخشنامه - مقررات - صنایع دستی - قانون حمایت از هنرمندان و فعالان صنایع دستی - زیورآلات - نقره

۱۱) برگزاری جلسه شورای راهبری کسب و کار با موضوع بررسی راهکارهای حل معضلات صنعت فرش دستباف کشور

پس از بازدید حمیدرضا فولادگر از نمایشگاه فرش دستباف در اصفهان، برگزاری جلسه فوق العاده شورای راهبری کسب و کار با موضوع بررسی مشکلات فرش دستباف ایران در دستور کار قرار گرفت که حاصل این جلسه تدوین و ارسال دو نامه در خصوص مشکلات صنعت فرش دستباف به همراه راهکارها خطاب به رئیس مجلس و رئیس دولت با امضای سه اتاق بود. متن نامه توسط کمیسیون تنظیم شده، به امضا رئیس اتاق بازرگانی رسید و سایر فرایندها نیز در حال انجام است.

● **کلیدواژه:** تنقیح قوانین - قانون - آیین نامه - بخشنامه - مقررات - فرش - صنایع دستی - پیمان سپاری ارزی - فرش های مرجوعی - تبلیغ - قانون حمایت از هنرمندان و فعالان صنایع دستی - مالیات بر ارزش افزوده - بیمه قالیبافان - مرکز ملی فرش - سازمان ملی فرش و صنایع دستی ایران - شورای راهبری کسب و کار - شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی

۱۲) مشارکت در تدوین سند راهبردی صنایع دستی

تدوین سند راهبردی صنایع دستی در دستور کار شورای عالی انقلاب فرهنگی و با مشارکت معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی قرار گرفته است. کمیسیون به نمایندگی از اتاق بازرگانی در سلسله جلسات تدوین این سند حضور خواهد داشت. تا کنون یک جلسه برگزار شده که نماینده کمیسیون نیز در این جلسه حضور فعال داشته است.

● **کلیدواژه:** تنقیح قوانین - قانون - آیین نامه - بخشنامه - مقررات - صنایع دستی - سند راهبردی - شورای عالی انقلاب فرهنگی - معاونت صنایع دستی

۱۳) تعریف طرح پژوهشی سند زیست بوم فرش دستباف ایران با مشارکت مرکز پژوهش های اتاق و مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی

با توجه به اینکه تدوین سند زیست بوم فرش و صنایع دستی از سوی نایب رئیس اتاق و ناظر راهبردی کمیسیون ها به کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی تکلیف شد، برنامه ریزی برای تهیه این سند با مشارکت مرکز پژوهش های اتاق آغاز و مقرر شد سند مزبور با همکاری مرکز پژوهش های مجلس تهیه شود تا در فاز بعدی دستمایه تدوین طرح قانون ارتقا صنعت فرش دستباف قرار بگیرد. بر همین اساس یک جلسه سه جانبه برگزار شد که نتیجه آن تهیه RFP طرح توسط مرکز پژوهش های مجلس شد. فرایندهای تدوین سند هم اکنون در جریان است.

● **کلیدواژه:** تنقیح قوانین - قانون - آیین نامه - بخشنامه - مقررات - فرش - صنایع دستی - سند زیست بوم - مرکز پژوهش های اتاق - مرکز پژوهش های مجلس - مجلس شورای اسلامی - طرح قانون ارتقا صنعت فرش دستباف

حضور در همایش‌ها، سمینارها و نمایشگاه‌ها و نشست‌های زیر:

- ۱۱) به منظور اجرای بند ۴ سرفصل شبکه‌سازی، دعوت از حضور هیئت‌های متعددی از اتاق‌های شهرستان و ایران در سی امین نمایشگاه فرش ایران به منظور آشنایی بیشتر فعالین اقتصادی با حوزه فرش دستباف
- ۱۲) بازدید از نخستین دوره نمایشگاه پارچه و صنایع وابسته به منظور شبکه‌سازی و شناسایی فعالین و ظرفیت‌های مرتبط با کمیسیون
- ۱۳) بازدید از مجتمع قالببافی شرکت فرش آستان قدس رضوی در مشهد
- ۱۴) به منظور اجرای بند ۴ سرفصل شبکه‌سازی، مشارکت در برگزاری چهارمین نشست مجمع تشکل‌های فرش دستباف ایران در تبریز با دستور مطالبه ابلاغ جدول ارزش مواد اولیه فرش دستباف به منظور اجرای بند «ک» تبصره ۹ قانون بودجه ۱۴۰۲
- ۱۵) بازدید از نمایشگاه نساجی و نمایشگاه مد و پوشاک تهران به منظور شبکه‌سازی و شناسایی فعالین و ظرفیت‌های مرتبط با کمیسیون
- ۱۶) حضور در پنل مسئولیت اجتماعی رویداد نوپیا (نوآوری و پیشرفت ایران) به دعوت کمیسیون مسئولیت اجتماعی و حاکمیت شرکتی اتاق ایران و سخنرانی در خصوص مسئولیت اجتماعی و کار آفرینی
- ۱۷) به منظور اجرای بند ۴ سرفصل شبکه‌سازی، میزبانی پنجمین نشست مجمع تشکل‌های فرش دستباف ایران و نشست خبری در محل اتاق ایران با دستور اعتراض به ادغام مرکز ملی فرش ایران و دفتر صنایع ورزشی و خلاق وزارت صمت
- ۱۸) به منظور اجرای بند ۴ سرفصل شبکه‌سازی، برگزاری نشست مشترک با انجمن معماران اصفهان به منظور هماهنگی برای مشارکت در همایش دکوراسیون داخلی در بهمن ماه سال جاری با مشارکت کارگروه معماری و دکوراسیون کمیسیون
- ۱۹) به منظور اجرای بند ۴ سرفصل شبکه‌سازی، برگزاری نشست مشترک با هیئت رئیسه کمیسیون گردشگری و صنایع دستی، مدیر امور کمیسیون‌های اتاق اصفهان و انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش اصفهان به منظور هماهنگی و برنامه ریزی جشنواره قالی فاخر در اصفهان
- ۱۰) بازدید از هفدهمین نمایشگاه فرش دستباف استان قم
- ۱۱) به منظور اجرای بند ۴ سرفصل شبکه‌سازی، مشارکت در برگزاری ششمین نشست مجمع تشکل‌های فرش دستباف ایران در همدان با موضوع اعتراض به آزاد شدن صادرات پشم و ابریشم
- ۱۲) به منظور اجرای بند ۴ سرفصل شبکه‌سازی، مشارکت در برگزاری همایش هنر قالی هگمتانه در همدان با اتاق همدان و انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش همدان
- ۱۳) بازدید از شانزدهمین نمایشگاه فرش دستباف اراک
- ۱۴) برگزاری جلسه کمیته فرش استان مرکزی در محل اتاق اراک با حضور استاندار مرکزی و رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی و اعضای هیئت نمایندگان اتاق اراک
- ۱۵) حضور در همایش و بازدید از نمایشگاه تخصصی فرش دستباف نایین
- ۱۶) حضور در بیستم و ششمین نمایشگاه تخصصی فرش دستباف اصفهان و دومین جشنواره قالی فاخر
- ۱۷) به منظور اجرای بند ۴ سرفصل شبکه‌سازی، برگزاری همایش مشترک کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق ایران و کمیسیون فرش اتاق اصفهان با عنوان "فرش و معماری داخلی" در محل اتاق اصفهان
- ۱۸) به منظور اجرای بند ۳ سرفصل توسعه تجارت (داخلی و خارجی)، برگزاری نشست با سفیر اسپانیا در ایران و بررسی زمینه‌های همکاری
- ۱۹) بازدید از هفدهمین نمایشگاه گردشگری و صنایع وابسته تهران
- ۲۰) بازدید از بیستمین نمایشگاه تخصصی فرش دستباف استان فارس
- ۲۱) به منظور اجرای بند ۴ سرفصل شبکه‌سازی برگزاری جلسه مشترک کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق ایران با کمیسیون فرش و صنایع دستی اتاق شیراز
- ۲۲) به منظور اجرای بند ۴ سرفصل شبکه‌سازی و بند ۱ سرفصل توانمندسازی، برگزاری اولین جلسه از سلسله نشست‌های آموزشی و توانمندسازی مد و پوشاک
- ۲۳) به منظور اجرای بند ۴ سرفصل شبکه‌سازی، مشارکت در برگزاری نشست سالیانه باغ ایرانی با مشارکت انجمن مفاخر معماری ایران
- ۲۴) به منظور اجرای بند ۴ سرفصل شبکه‌سازی، برگزاری نمایشگاه صنایع دستی با مشارکت انجمن کسب و کارهای خانگی تهران در حاشیه جلسه اسفند ماه هیئت نمایندگان اتاق ایران

در راستای اجرای بند ۲ سر فصل توانمندسازی اقدامات زیر انجام گرفت:

سرفصل: توانمندسازی

- ۱) برگزاری جلسه مشترک با نمایندگان گروه مالی فیروزه به منظور بررسی امکان تأمین مالی، سرمایه گذاری و سرمایه پذیری در حوزه فرش دستباف و فرهنگ و هنر
- ۲) برگزاری جلسه مشترک با نمایندگان گروه مالی آگاه به منظور بررسی امکان تأمین مالی، سرمایه گذاری و سرمایه پذیری در حوزه فرش دستباف و فرهنگ و هنر
- ۳) برگزاری جلسه مشترک با کمیسیون سرمایه گذاری و تأمین مالی اتاق ایران و معاونت صنایع دستی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به منظور تدوین راه حلی برای سرمایه گذاری در حوزه صنایع دستی

در راستای اجرای بند ۴ سر فصل توانمندسازی اقدامات زیر انجام گرفت:

- ۱) برگزاری سخنرانی علمی در دانشگاه کاشان با همکاری پژوهشکده فرش و انجمن علمی فرش با موضوع فرش اصیل - فرش مدرن مسئله چیست
  - ۲) برگزاری نشست اتصال دانشگاه به صنعت جشنواره صنعت مد فجر در محل اتاق ایران با مشارکت اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک با محوریت کارگروه مد و پوشاک کمیسیون
  - ۳) در اجرای بند ۳ سرفصل توانمند سازی، برنامه ریزی نگارش و چاپ کتاب «یکصد سال نقش فرش در سینمای ایران»
  - ۴) در اجرای بند ۳ سرفصل توانمند سازی، برنامه ریزی نگارش فیلمنامه امین الضرب در راستای شناخت هرچه بیشتر جامعه فرهنگی و بویژه سینماگران ایرانی با حوزه اقتصاد ملی و مسائل آن.
  - ۵) در اجرای بند ۳ سرفصل توانمند سازی، برنامه ریزی نگارش و چاپ یک پروژه جهت بررسی نگاه جامعه هنر ایران به سرمایه و کارآفرینان در تاریخ معاصر ایران با همراهی تعدادی از نویسندگان (۱۰ تا ۱۵ مقاله) و بررسی مقالات در نشست های تخصصی.
- **کلیدواژه:** سرمایه گذاری - تأمین مالی - شبکه سازی - توانمندسازی - فرش - هنر - سینما - موسیقی - هنرهای تجسمی - تأمین مالی جمعی

۱- پیگیری اجرای مواد ۶ و ۹ قانون حمایت از استادکاران و هنرمندان فرش و صنایع دستی - تخمین زمانی: انتهای سال ۱۴۰۳

ترویج و توسعه صنایع دستی دارای اهمیت فراوانیست از آنجا که هم در بند ۱۷ سیاست‌های کلی برنامه هفتم بدان اشاره شده و هم در قانون حمایت از استادکاران و فعالان صنایع دستی تکالیف متعددی بر عهده دستگاه‌های اجرایی گذاشته شده است. از جمله در ماده ۶ دستگاه اجرایی مکلف شده اند در خرید هدایا با اولویت از صنایع دستی استفاده کنند و در ماده ۹ دستگاه‌های اجرایی و شهرداری‌ها مکلف به استفاده از صنایع دستی در نمادهای شهری شده اند که هیچ کدام از این دو ماده اجرا نشده است. با توجه به اهمیت اجرای این دو ماده در توسعه فرهنگ و اقتصاد صنایع دستی و همچنین وجود قانون مصوب، کمیسیون پیگیری اقدامات لازم تا حصول نتیجه و اجرای کامل قانون را نیز در دستور کار خود قرار داده است. اهم فعالیت‌ها برای تحقق این موضوع بدین شرح است:

- مکاتبه با شورای گفتگو به منظور اقدام از مسیر شورا طی نامه شماره ۱۰۲۹۳/۵۰/۲/د مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۱
- مذاکره و ارائه بسته پیشنهادی به رئیس کارگروه اقتصادی بیت رهبری
- **کلیدواژه:** تنقیح قوانین - فرش - صنایع دستی - ترویج - تبلیغ - توسعه تجارت - حمایت از هنرمندان صنایع دستی - قانون - اجرای قانون - شورای گفتگو

۲- حضور در نمایشگاه دوموتکس خاورمیانه در دبی (بند ۳ سرفصل ۴ برنامه مصوب)

نمایشگاه دوموتکس، مهم‌ترین و معتبرترین نمایشگاه فرش و کف پوش در سراسر جهان است که بجز نمایشگاه اصلی آن که ژانویه هر سال در هانوفر آلمان برگزار می‌شود، دو نمایشگاه دیگر در شرق آسیا (شانگهای) و خاورمیانه را برگزار می‌کند. از سال ۲۰۱۳ تا سال ۲۰۲۲ نمایشگاه دوموتکس خاورمیانه در ترکیه برگزار می‌شد اما نمایشگاه سال ۲۰۲۴ بناست اردیبهشت ماه سال آینده در دبی برگزار شود. با توجه به نزدیکی مسافت، سهولت در اخذ ویزا و امکان حضور حداکثری صادرکنندگان فرش ایران و همچنین ابزار تمایل نماینده شرکت Deutsche Messe در ایران، کمیسیون بررسی امکان محوریت این موضوع در خصوص حضور صادرکنندگان ایرانی در نمایشگاه را در دستور کار قرار داده و جلساتی را در این خصوص برگزار کرده است تا عنداللزوم نسبت به حضور در این نمایشگاه اقدامات اجرایی را آغاز نماید.

- **کلیدواژه:** توسعه صادرات - فرش - نمایشگاه - دوموتکس دبی

۳- بازدید و بررسی ظرفیت‌های نمایشگاه فرش و کفپوش CFE استانبول (بند ۳ سرفصل ۴ برنامه مصوب)

نمایشگاه فرش و کف پوش CFE استانبول که جایگزینی برای نمایشگاه دوموتکس ترکیه بوده است، برای نخستین بار در آذرماه سال جاری برگزار شد که با دعوت رسمی شرکت تویاپ از کمیسیون، نایب رئیس به عنوان نماینده در افتتاحیه حاضر و از نمایشگاه بازدید به عمل آورد. با توجه به اینکه نمایشگاه در سطح و استاندارد بالای بین المللی برگزار شده است، کمیسیون در نظر دارد اقدامات اجرایی برای حضور در دومین دوره این نمایشگاه در ژانویه ۲۰۲۵ را آغاز نماید.

- **کلیدواژه:** توسعه صادرات - فرش - نمایشگاه - CFE - استانبول

۴- بررسی ظرفیت‌های حراجی‌های هنری بین المللی برای توسعه تجارت آثار هنری

امروزه یکی از مهم‌ترین ابزارهای تجارت هنر در دنیا، حراجی‌های آثار هنری هستند. حراجی‌های بین المللی همانند Sotheby's auction یا Christie's auction به عنوان معتبرترین رویدادهای جهانی تجارت آثار هنری می‌توانند الگوی مناسبی برای برگزاری رویدادهای مشابه داخلی البته با رویکرد بین المللی باشند. چنانکه حراج تهران در سال‌های گذشته تا حدودی چنین نقشی را ایفا کرده است. با توجه به مأموریت‌ها و مسئولیت‌های کمیسیون، کمیته ای برای بررسی این موضوع تشکیل شده تا چرایی و چگونگی برگزاری حراجی‌های تخصصی در هر سه حوزه فرش، صنایع دستی و هنرهای تجسمی مورد بررسی شده و در صورت لزوم طراحی و پیاده‌سازی چنین رویدادهایی در دستور کار قرار بگیرد.

- **کلیدواژه:** توسعه تجارت - هنر - فرش - صنایع دستی - هنرهای تجسمی - حراج بین المللی

۵- بررسی امکان همکاری با مرکز تجاری صبا در مالزی

با توجه به اینکه مراکز تجاری می‌توانند امکانات مناسبی را در اختیار صادرکنندگان در بازارهای مشخص قرار داده و اسباب تسهیل فرایندهای تجاری را فراهم کنند، استفاده از این ابزار مد نظر کمیسیون بوده است. مرکز تجاری صبا در مالزی، یکی از همین مراکز است که می‌تواند دروازه ورود صادرکنندگان فرش، صنایع دستی و آثار هنری به بازار شرق آسیا باشد لذا کمیسیون بررسی امکان همکاری با این مرکز را در دستور کار قرار داد و تا کنون جلساتی را نیز در این زمینه برگزار کرده است.

کلیدواژه: توسعه تجارت - هنر - فرش - صنایع دستی - مراکز تجاری - شرق آسیا - مالزی - اندونزی - سنگاپور

در راستای اجرای سرفصل مشاوره، کمیسیون هر دوشنبه آماده ارائه مشاوره به فعالین اقتصادی، هنرمندان یا نمایندگان نهادها و سازمان‌ها بوده و خواهد بود. امید است با ایجاد امکان نوبت‌دهی در صفحه کمیسیون در پایگاه اینترنتی اتاق و اطلاع رسانی آن جلسات مشاوره با قدرت و قوت بیشتری ادامه یابد.

جلسات مشاوره

معرفی لیست کارآفرینان	حسینی نیا	درخواست همکاری در خصوص ساخت مستند کارآفرینان
ارائه مشاوره	آقای جعفری	مشاره در خصوص سرمایه گذاری فرش دستباف
ارائه مشاوره	آقای بدیعی	مشاوره در خصوص ترکیب موسیقی و فرش دستباف
ارائه مشاوره	آقای عارف نظری	مشاوره در خصوص کسب و کارهای خانوادگی
بررسی موضوع	آقای بختیاری	جلسه در خصوص تاسیس انجمن صنایع دستی تهران
بررسی موضوع	آقایان بختیاری و یزدی	جلسه در خصوص تاسیس انجمن صنایع دستی تهران
ارائه مشاوره	آقای خدامرادی	جلسه در خصوص فرش دستباف کردستان
بررسی زمینه همکاری	خانم شهبازی	جلسه در خصوص رویداد مد و توسعه پایدار
ارائه مشاوره	خانم پورشاد	جلسه در خصوص احیای فرش هویزه

۱. پاسخ به نامه شماره ۱۷/۶۲۳۴/د مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۸ معاونت امور کمیسیون‌ها و مجامع و

شوراهای اتاق ایران در خصوص تعرفه ترجیحی با اندونزی

فهرست کالاهای پیشنهادی با کد تعرفه مربوطه در حوزه فعالیت کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق ایران به شرح ذیل می‌باشد:

- فرش و دستبافته‌های پشمی و ابریشمی با کد ۵۷۰۱ و ۵۷۰۲ و زیرمجموعه‌ها
- جاجیم و نمند با کد ۴۲۰۲ و زیرمجموعه‌ها
- منبت و معرق و مشبک و .... با کد ۴۴۱۴ و ۴۴۲۰ و زیرمجموعه‌ها
- سرامیک و کاشی با کد ۶۹۰۷ و زیرمجموعه‌ها
- نقاشی و هنرهای تجسمی با کد ۹۷۰۱ و زیرمجموعه‌ها
- انواع سفال و سرامیک با کدهای ۶۹۱۲ و ۶۹۱۳ و ۶۹۱۴ و ۷۰۱۳ و زیرمجموعه‌ها
- انواع صنایع دستی ظروف مسی با کد ۷۴۱۸ و ۷۴۱۹ و زیرمجموعه‌ها
- انواع صنایع دستی چرمی با کد ۴۱۰۷ و زیرمجموعه‌ها

۲. پاسخ به نامه شماره ۱۷/۶۲۳۳/د مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۸ معاونت امور کمیسیون‌ها و مجامع و شوراهای

اتاق ایران در خصوص مبادلات تجاری با ویتنام

فهرست کالاهای پیشنهادی با کد تعرفه مربوطه در حوزه فعالیت کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق ایران به شرح ذیل می‌باشد:

- فرش و دستبافته‌های پشمی و ابریشمی با کد ۵۷۰۱ و ۵۷۰۲ و زیرمجموعه‌ها
- جاجیم و نمند با کد ۴۲۰۲ و زیرمجموعه‌ها
- منبت و معرق و مشبک و .... با کد ۴۴۱۴ و ۴۴۲۰ و زیرمجموعه‌ها
- سرامیک و کاشی با کد ۶۹۰۷ و زیرمجموعه‌ها
- نقاشی و هنرهای تجسمی با کد ۹۷۰۱ و زیرمجموعه‌ها
- انواع سفال و سرامیک با کدهای ۶۹۱۲ و ۶۹۱۳ و ۶۹۱۴ و ۷۰۱۳ و زیرمجموعه‌ها
- انواع صنایع دستی ظروف مسی با کد ۷۴۱۸ و ۷۴۱۹ و زیرمجموعه‌ها
- انواع صنایع دستی چرمی با کد ۴۱۰۷ و زیرمجموعه‌ها

۳. پاسخ به نامه شماره ۱۶/۶۴۷۳/د مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۴ معاونت امور کمیسیون‌ها و مجامع و شوراهای

اتاق ایران در خصوص اعلام نظر در مورد برنامه هفتم توسعه

۴. حضور در جلسه شورای سیاست‌گذاری نمایشگاه صنایع خلاق به نمایندگی از اتاق ایران

۵. پاسخ به نامه شماره ۲۷/۱۰۱۸۸/د شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی در خصوص

درخواست‌های شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان فارس پیرامون بند «ب» ماده ۲۷

لایحه برنامه هفتم و تعهد ارزی صادرکنندگان فرش دستباف

۶. پاسخ به نامه شماره ۲۲/۱۰۵۲۱/د معاونت ۱۴۰۲/۰۹/۱۵ در خصوص اظهار نظر در مورد لایحه بودجه سال ۱۴۰۳

احصاء مشکلات، ارائه راهکار

کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق ایران سعی نموده تا موضوعات و چالش‌های بخش خصوصی را در حوزه تخصصی خود شناسایی و در این راستا اقدامات جدی را از طریق بررسی کارشناسی به تفکیک موضوع همراه با متخصصان حوزه‌های مختلف و در جلسات متعدد بررسی نماید و با حداکثر تعامل از طریق مراجع ذیربط نسبت به پیگیری آن اقدام تا بتواند گامی موثر در مسیر توسعه کشور بردارد.

عنوان مسئله: رفع مشکل اعاده فرش‌های دستباف ایرانی به کشور

تبعات مسئله

۱- تقویم برگزاری جلسات شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی برای سال ۱۳۹۹ به تصویب رسید. همچنین مقرر شد به منظور ارائه گزارش برنامه وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی در زمینه جهش تولید، و با توجه به برگزار نشدن برخی جلسات شورا به دلیل شیوع بیماری کرونا، ۳ جلسه فوق العاده در تابستان برگزار گردد.
۲- مصوب شد به منظور تقدیر از شوراهای برتر استانی گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی در سال ۱۳۹۸، از نمایندگان ایشان در جلسات آتی شورا دعوت بعمل آید.

ریشه مسئله

متن ماده ۱۲۱ آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی: [چنانچه کالای صادرات قطعی به تشخیص گمرک عینا (موضوع تبصره بند (ش) ماده (۱۱۹) قانون) و بدون استفاده یا تعمیر به کشور بازگشت داده شود با رعایت مفاد ماده (۶۵) قانون بدون پرداخت حقوق ورودی قابل ترخیص می‌باشد].
تبصره ۱۵- چنانچه کالای صادرات قطعی بازگشت داده شده به کشور به تشخیص گمرک در خارج استفاده یا تعمیر شده باشد. بدون نیاز به ثبت سفارش. پس از پرداخت حقوق ورودی قابل ترخیص می‌باشد. از آنجا که بیش از ۷۵٪ فرش ایرانی به صورت مستعمل صادر می‌شود، امکان احراز اینکه فرش در خارج از کشور استفاده یا تعمیر شده وجود ندارد لذا این تبصره اساساً در این حوزه قابلیت اجرایی نداشته و تنها مانع ایجاد می‌کند. که این نوع سیاستگذاری ناشی از فهم نادرست مسئولین از ماهیت فرش دستباف ایرانیست.

پیشنهاد سیاستی

یکبار در دولت دوازدهم تبصره در هیئت وزیران تصویب شد که فرش دستباف را از این قاعده مستثنی نمود که با رای دیوان عدالت اداری این مصوبه نقض شد. راه حل پیشنهادی که تمام دوایر و تشکله‌ها و نهادهای از جمله اتاق ایران، اتاق تهران، اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش ایران، مرکز ملی فرش ایران، گمرک، معاونت حقوقی ریاست جمهوری، معاونت حقوقی و پارلمانی وزارت صنعت، معدن و تجارت است بدین شرح است:
الحاق تبصره ای ذیل ماده ۱۱۹ قانون امور گمرکی و همچنین اضافه شدن یک تبصره به ماده ۶۵ قانون امور گمرکی و یک تبصره دیگر به ماده ۱۲۱ آیین نامه اجرایی قانون مذکور بدین شرح:
تبصره ۲ ماده ۱۱۹ قانون امور گمرکی - اعاده فرش‌های دستباف ایرانی به داخل کشور اعم از نو، کهنه، تعمیر شده، شسته شده، صدمه دیده و معیوب با احراز اصالت ایرانی بودن آن توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران بدون ارائه اسناد صدور مشمول معافیت از پرداخت حقوق ورودی و عوارض می‌باشند.
تبصره ۲ ماده ۶۵ قانون امور گمرکی - حدود مقررات اعاده فرش‌های دستباف ایرانی به داخل کشور در آیین نامه اجرایی تعیین می‌شود.
تبصره ۲ ماده ۱۲۱ آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی - اعاده فرش‌های دستباف ایرانی به داخل کشور اعم از نو، کهنه، تعمیر شده، شسته شده، صدمه دیده و معیوب با احراز اصالت ایرانی بودن آن توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران بدون ارائه اسناد صدور مشمول معافیت از پرداخت حقوق ورودی و عوارض می‌باشند.
برای تسریع در رفع این مشکل می‌توان اصلاح دو ماده ۱۱۹ و ۶۵ قانون امور گمرکی را از طریق الحاق آن به یکی از دو لایحه در حال بررسی الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۳) یا اصلاح قوانین گمرکی به سرانجام رساند.

برآورد نتایج

۱- تنظیم بازارهای قبلی فرش دستباف ایران و جلوگیری از شکست قیمت در آن بازارها
۲- استفاده از درآمد خدمات تعمیر و شستشو به مشتریان خارجی در داخل کشور
۳- حفظ و توسعه اشتغال مرمتکاران و جلوگیری از مهاجرت آنها به عنوان نیروهای انسانی خیره به ترکیه و پاکستان
۴- صادرات مجدد فرش‌های بازگشته به کشور پس از سرویس مجدد به بازارهای جدید و ایجاد ارزش افزوده بیشتر

عنوان مسئله: قطع بیمه‌های تامین اجتماعی بافندگان

قالیبافان خانگی، رنگرزان سنتی، رفوگران و طراحان و نقاشان فرش دستباف و دیگر مشاغل وابسته از کم درآمدترین تولیدکنندگان در کشور هستند که با هنر خود یکی از مهمترین کالاهای صادراتی و ارزآور را ارایه می‌کنند و پوشش کامل بیمه درمان و بازنشستگی می‌تواند افزون بر کمک به بهبود کیفیت کالای تولیدی امید را آنان افزایش دهد.

تبعات مسئله

- ۱- خروج نیروی کار اصلی از زنجیره تولید فرش به علت فقدان ابتدایی ترین سیاست حمایتی
- ۲- مهاجرت نیروی کار مولد از روستاها به شهرها و تبدیل آنها از یک روستایی مولد به یک حاشیه نشین شهری می‌شود که این موضوعات تبعات جدی امنیتی، فرهنگی و اجتماعی بدنیال دارد.
- ۳- نامعلوم بودن سرنوشت حق بیمه پرداخت شده در سنوات گذشته قالیبافان قطع بیمه شده
- ۴- تحمیل هزینه‌های سنگین درمانی به قشر آسیب پذیر و ایجاد نارضایتی عمومی برای ۲ میلیون نفر بافنده ثبت شده در مرکز ملی فرش ایران

ریشه مسئله

پس از آمد و شدهای مکرر و اصلاح قوانین، سرانجام قانون (بیمه‌های اجتماعی قالیبافان، بافندگان فرش و مشاغلان صنایع دستی شناسنامه دار) در سال ۱۳۸۸ تصویب و اجرای این قانون تا سال ۱۳۹۳ با تأمین اعتبار مناسب بطور قابل قبولی اجرای این قانون انجام شد بطوریکه تا پایان سال ۱۳۹۲ مجموع بیمه شدگان تحت پوشش این قانون به ۶۲۰۰۰۰ نفر رسید. اما در سال‌های بعد بودجه مصوب مجلس که هر سال تعیین می‌شد جوابگوی بیمه همه قالیبافان نبود و رایزنی‌های مکرر و مداومی نیز برای افزایش اعتبار به انجام رسید که با حالت مطلوب فاصله داشت. بطوری که روند کاهشی تعداد بیمه شدگان در سال ۱۳۹۹ نیز ادامه یافته و به ۲۳۶۰۰۰ نفر در پایان مهر سال ۱۴۰۱ کاهش یافته است.

پیشنهاد سیاستی

با احتساب افزایش ۲۰ درصدی حقوق و دستمزد، برای پوشش بیمه ۷۰۰ هزار قالیباف برای سال ۱۴۰۲ مبلغ ۸۲۰۰ میلیارد تومان اعتبار مورد نیاز است که مبنایست از طریق مجلس شورای اسلامی در بودجه سنواتی پیش بینی شود. هم اکنون از جامعه دو میلیون نفری فعالان حوزه فرش حدود ۲۰۰ هزار نفر از مزایای این قانون بهره مند هستند. همچنین برای اجرای این قانون تحقق موارد ذیل ضروریست:

- ۱- تأمین بودجه لازم برای اجرای قانون حمایت از قالیبافان.
- ۲- تثبیت اعتبارات لازم برای این مهم در لوایح بودجه سنواتی در ردیف بودجه‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
- ۳- تعیین تکلیف حق بیمه پرداختی بافندگان قطع بیمه شده که امکان ادامه بیمه به علت خروج از طرح را ندارند.

همچنین حذف بند «ش» ماده ۲۹ لایحه برنامه هفتم که مجوز عدم تأمین اعتبار لازم برای اجرای قانون موصوف را فراهم می‌آورد و مغایر با بند ۱۷ سیاست‌های ملی برنامه هفتم است، ضروری به نظر می‌رسد.

برآورد نتایج

- ۱- جلوگیری از مهاجرت و حاشیه نشینی و آسیب‌های آن.
- ۲- ایجاد انگیزه برای ادامه اشتغال در حرفه قالیبافی
- ۳- بالارفتن سطح اشتغال کشور با کمترین بها (هزینه اشتغال هر نفر در صنعت حداقل ۱ میلیارد تومان در مقابل کمک هزینه بیمه در حدود ۱۵ میلیون تومان)
- ۴- بهره مندی شهروندان جمهوری اسلامی ایران از کمترین حق شهروندی

عنوان مسئله: حذف پیمان سپاری ارزی در خصوص فرش و صنایع دستی یا دائمی شدن بند «ک» تبصره ۹ قانون بودجه ۱۴۰۲

تبعات مسئله

سیاست پیمان سپاری ارزی که از تاریخ ۱۳۹۷/۰۱/۲۱ ابلاغ شد، تکرار سیاست شکست خورده ای بود که علیرغم هشدارهای جدی و مکرر بخش خصوصی تا کنون ادامه یافته و حتی تبدیل به قانون مصوب مجلس شده است. آثار سوء این سیاست را می‌توان در کاهش صادرات فرش دستباف از میلیون دلار سال ۱۳۹۷ به ۵۲ میلیون دلار سال ۱۴۰۱ مشاهده کرد. مشکل نرخ و روش‌های محدود و غیرعملیاتی برگشت ارز صادراتی سبب شده است که فرش و صنایع دستی ایرانی که مهمترین ابزار شکست پروژه‌های ایران هراسی و ایجاد هژمونی فرهنگی کشور در فضای بین‌المللی باشد روز به روز با کاهش و افت بیشتری مواجه شود.

ریشه مسئله

۱- شرایط غیر عادی ناشی از تحریم‌های بین‌المللی
۲- بی‌اعتمادی بانک مرکزی نسبت به صادرکنندگان در حالیکه صادرکنندگان برای تداوم فعالیت خود ناچار به بازگرداندن ارز حاصل از صادرات خود هستند.
۳- عدم شناخت دقیق مسئولین تصمیم ساز، تصمیم گیر و اجرایی از ماهیت، ویژگی‌ها و مزیت‌های فرش و صنایع دستی. ماهیت فرش و صنایع دستی بواسطه ویژگی‌های هنری آن با کالاهای صنعتی متفاوت است و فرایند بازاریابی آنها عموماً پس از خروج از کشور آغاز می‌شود لذا صادرکننده متعهد به بازگشت ارزیست که هنوز دریافت نکرده و مشخص نیست چه زمانی دریافت می‌کند. ضمن اینکه فرش و صنایع دستی به عنوان نماد ملی فرهنگ و هنر ایران مهمترین ابزار ایجاد هژمونی فرهنگی در سطح بین‌المللیست که می‌بایست با تسهیل فرایندهای تجاری از این ظرفیت بهره‌برد اما مسئولین از این امر مهم غافل هستند.

پیشنهاد سیاستی

با توجه به اینکه پیمان سپاری ارزی سیاستی مخمل صادرات است، اصل وجود آن به صلاح کشور نیست و مطالبه قاطبه فعالین اقتصادی حذف کامل آن است و در غیر اینصورت پیشنهاد سیاستی حداقلی دائمی شدن بند «ک» تبصره ۹ قانون بودجه ۱۴۰۲ به قید فوریت در بستر یک طرح یا لایحه دو فوریتی یا لایحه الحاقی ۳ است.
متن بند ک تبصره ۹: [اخذ هرگونه تعرفه و عوارض صادراتی و الزام به پیمان‌سپاری ارزی در خصوص صادرات صنایع دستی بجز میزان ارزش مواد اولیه مصرف‌شده ممنوع است. این حکم نافی تعهد صادرکنندگان موضوع تبصره (۶) ماده (۱۲) قانون اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۴۰۰/۱۱/۱۰ نیست. همچنین صادرکنندگان ملزم به رعایت ضوابط و مقررات بانک مرکزی می‌باشند].
جدول مربوط به این بند در خصوص ارزش مواد اولیه فرش توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و جدول مربوط به ارزش مواد اولیه صنایع دستی توسط وزارت گردشگری، میراث فرهنگی و صنایع دستی به بانک مرکزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی ابلاغ شده و بانک مرکزی هم آن را در تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۵ اجرا کرده است اما با مخالفت اکید رئیس سازمان برنامه و بودجه این پیشنهاد در قانون بودجه ۱۴۰۳ قرار نگرفت.

برآورد نتایج

چنانکه ذکر شد پیمان سپاری ارزی نقش مهمی در کاهش شدید و با شیب تند صادرات فرش و صنایع دستی داشته است لذا طبیعیست که تحقق این سیاست تسهیلگرانه که با تدبیر مجلس و مجمع تشخیص مصلحت نظام تدوین شده است، به توقف روند کاهش صادرات صنایع دستی و فرش دستباف در گام اول و آغاز روند رو به رشد آن منجر خواهد شد. شایان توجه است که مهمترین مسئله در این میان زنجیره اشتغال بالغ بر دو و نیم میلیون نفری فرش دستباف و صنایع دستیست که بار آن کاملاً بر دوش بخش خصوصییست. با توجه به سرانه اشتغال در صنعت از دست رفتن هر شغل که بواسطه سیاست‌های نادرستی مثل پیمان سپاری ارزی رخ می‌دهد، بالغ بر ۱۵ میلیارد ریال برای دولت هزینه در بر دارد که مهم ترین اثر حذف پیمان سپاری ارزی فرش و صنایع دستی یا دست کم دائمی شدن بند «ک» تبصره ۹ قانون بودجه کاهش روند از دست رفتن اشتغال در حوزه فرش و صنایع دستی و سپس جهش صادراتی است.

عنوان مسئله: ساختار متولی دولتی فرش دستباف

براساس مصوبه شورای عالی اداری در سال ۸۲ به منظور افزایش تولید و ارتقا کیفیت و ساماندهی صنعت فرش دستباف حل مشکلات بازار عرضه و فروش آن و تهیه • الزامات فنی جهت تولید و صادرات، حفظ جنبه‌های هنری و فرهنگی فرش، کاهش تصدی دولت در امر تولید و فروش و تجمیع وظایف دستگاههای دولتی موازی متربط با صنعت فرش دستباف بنا برپیشنهاد مشترک: وزارت بازرگانی و وزارت صنایع و معادن و وزارت جهاد کشاورزی و سازمان برنامه ریزی کشور مصوب شد: کلیه امور مربوط به سیاستگذاری، برنامه ریزی، نظارت و هدایت و حمایت صنعت فرش دستباف، امور تحقیقاتی و • پژوهشی مربوط به آن و تهیه ضوابط و الزامات فنی تولید و صادرات و اقدامات حمایتی از سایر دستگاههای اجرایی منتزع و در یک واحد سازمانی در حوزه مرکزی وزارت بازرگانی تجمیع میشود. اما متأسفانه به دلایل گوناگون سال به سال بودجه و اختیارات این مرکز به جای افزایش کاهش پیدا نمود که منجر به عدم کارایی و امکان دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده، شد و در نهایت در دوره اخیر بدون توجه به توصیه‌های بخش خصوصی و حتی بازرسی وزارت صمت با انتصاب مدیران بسیار ضعیف این مرکز را تا مرز ادغام با دفتر صنایع خلاق و اسباب بازی و وسایل ورزشی تنزل دادند.

تبعات مسئله

بعد از نفت اولین تحریم آمریکا فرش دستباف ایران بود. تحریمی که اشتغال ۲ میلیون نفری روستاییان و افراد آسیب پذیر و یکی از کالاهای ارز آور کشور را نشانده گرفته. متأسفانه در نبود متولی متخصص و کارآمد فرش در بدنه دولت باعث شد تا آسیب این تحریم بسیار بیشتر از حد انتظار باشد تا جایکه صادرات فرش ایران از میانگین نیم میلیارد دلار در سال در ده ساله پیش از تحریم‌ها به کمتر از ۵۰ میلیون دلار رسید. عدم اجرای طرح‌های حمایتی، بازاریابی در بازارهای جدید و دقت در اجرای قوانین حوزه فرش و جلوگیری از وضع قوانین مضر برای فرش دستباف از جمله تبعات تضعیف ساختار مرکز ملی فرش ایران بوده است.

ریشه مسئله

- ۱- غفلت مسئولین از جایگاه و اهمیت راهبردی فرش دستباف بویژه در حوزه اشتغال ارزان، مردمی و بدون جایگزین
- ۲- عملکرد نامطلوب مرکز ملی فرش در مطالبه گری و تأثیرگذاری در تصمیم سازی‌ها که سبب شده است نقش فرش در اقتصاد و نقش مرکز در مناسبات دولتی رفته رفته کم رنگ شود.
- ۳- عدم اخذ مشورت با بخش خصوصی در بزنگاه‌هایی مثل طراحی ساختار مرکز ملی فرش یا تغییر و تحول چارت سازمانی وزارت صمت
- ۴- استفاده از مدیران با سوابق نامربوط به فرش بویژه در دو دوره اخیر

پیشنهاد سیاستی

انتزاع معاونت صنایع دستی از وزارت میراث فرهنگی و گردشگری و ادغام آن با مرکز ملی فرش ایران ذیل سازمان ملی فرش و صنایع دستی ایران زیر مجموعه ریاست جمهوری با توجه به موافقت وزارت صمت و همچنین وجود تجهیزات، ساختار و نیروی انسانی و ساختمان مستقل در مرکز ملی فرش ایران این ادغام به معنای بزرگ شدن دولت نیست

برآورد نتایج

در صورت پذیرش این تغییر توسط نظام، چه منفععی برای بخش خصوصی، مردم و دولت ایجاد می‌شود و چه نگرانی‌هایی بر طرف میشود؟
مدیریت تولید، توزیع و صادرات فرش دستباف و به تبع آن افزایش ارز آوری، اشتغال و جلوگیری از مهاجرت به شهرها
بازپس گیری و حفظ جایگاه فرش ایران در جهان
افزایش صادرات حداقل به ۲۵۰ میلیون دلار ظرف ۱۸ ماه و در صورت اجرای برنامه‌های تدوین شده قبلی با همکاری دولت و بخش خصوصی بازگشت به سطح ۵۰۰ میلیون دلار ظرف ۳ تا ۵ سال.
افزایش اشتغال نیروی فنی ماهر در بخش‌های رفو و مرمت و طراحی و جلوگیری از مهاجرت سرمایه‌های انسانی به کشورهای رقیب مثل ترکیه

عنوان مسئله: ترویج و توسعه صنایع دستی

ترویج و توسعه صنایع دستی دارای اهمیت فراوانیست از آنجا که هم در بند ۱۷ سیاست‌های کلی برنامه هفتم بدان اشاره شده و هم در قانون حمایت از استادکاران و فعالان صنایع دستی تکالیف متعددی بر عهده دستگاه‌های اجرایی گذاشته شده است. از جمله در ماده ۶ دستگاه اجرایی مکلف شده اند در خرید هدایا با اولویت از صنایع دستی استفاده کنند و در ماده ۹ دستگاه‌های اجرایی و شهرداری‌ها مکلف به استفاده از صنایع دستی در نمادهای شهری شده اند که هیچ کدام از این دو ماده اجرا نشده است.

<p>۱- عدم اجرای قانون مصوب مجلس شورای اسلامی که در راستای ترویج و توسعه صنایع دستی وضع شده است</p> <p>۲- عدم حمایت از فعالان حوزه صنایع دستی</p> <p>۳- عدم تحقق سیاست‌های برنامه هفتم</p> <p>۴- از بین رفتن نمادهای ایرانی در شهرسازی و تضعیف فرهنگ ایرانی اسلامی</p>	<p>تبعات مسئله</p>
<p>۱- صنایع دستی و آثار فرهنگی در اولویت‌های دستگاه‌های اجرایی نیستند لذا در حوزه‌های مختلف سیاستگذاری بدان بی توجهند و حتی قوانین مصوب در این خصوص نیز در اغلب موارد اجرا نمی شوند.</p> <p>۲- جایگاه نامناسب متولی دولتی فرش و صنایع دستی که سبب ضعف در مطالبه گری در این حوزه شده است</p> <p>۳- فقدان تبعات برای دستگاه‌های اجرایی در خصوص ترک فعل</p>	<p>ریشه مسئله</p>
<p>استفاده از ظرفیت دستگاه‌های نظارتی برای پیگیری اجرای دقیق و درست ماده ۶ و ماده ۹ قانون حمایت از استادکاران و فعالان صنایع دستی</p> <p>دریافت گزارشات شش ماه یکبار از دستگاه‌های اجرایی در خصوص روند اجرای این دو ماده از قانون متن ماده ۶ قانون حمایت از استادکاران و فعالان صنایع دستی :</p> <p>دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۸/ ۷/ ۱۳۸۶ مکلفند در برنامه‌های تشویقی و اهدای جوایز غیرنقدی، با اولویت از تولیدات صنایع دستی و فرش دستباف اصیل ایرانی استفاده کنند.</p> <p>متن ماده ۹ قانون حمایت از استادکاران و فعالان صنایع دستی :</p> <p>دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و شهرداری‌ها مکلفند در طراحی فضاهای عمومی شهری از نمادهای صنایع دستی و فرش دستباف و هنرهای سنتی متناسب با معماری ایرانی و اسلامی استفاده کنند.</p> <p>ضمن الزام به استفاده از صنایع دستی به عنوان هدایای دستگاه اجرایی وفق ماده ۶ قانون حمایت از استادکاران و فعالان صنایع دستی می‌توان برای تأمین برخی از اقلام مصرفی این دستگاه‌ها نیز از ظرفیت موجود در میان تولید کنندگان صنایع دستی استفاده کرد.</p>	<p>پیشنهاد سیاستی</p>
<p>۱- ترویج و توسعه صنایع دستی که به بهبود محیط کسب و کار در این حوزه منجر می‌شود.</p> <p>۲- ترویج فرهنگ ایرانی اسلامی در فضای شهری</p> <p>۳- جلوگیری از بیکاری فزاینده در حوزه صنایع دستی</p> <p>۴- افزایش پایبندی دستگاه‌های اجرایی به قوانین مصوب</p>	<p>برآورد نتایج</p>

عنوان مسئله: عدم اجرای بند ۱۴ ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده در خصوص معافیت محصولات صنایع دستی از شمول این قانون

<p>در شرایطی که معافیت‌های بیمه ای و مالیاتی تنها مشوق‌های موجود در فضای کسب و کار هستند و معافیت صنایع دستی از شمول مالیات بر ارزش افزوده در قانون پیش بینی شده است، عدم اجرای آن به معنای محروم کردن فعالان این حوزه از یک امتیاز قانونی و در نتیجه کاهش توان و قدرت رقابت آنها در بازارهای داخلی و خارجیست و در نهایت به موج بیکاری در این حوزه دامن می‌زند.</p>	<p>تبعات مسئله</p>
<p>۱- تمایل وزارت امور اقتصادی و دارایی به طور اعم و سازمان امور مالیاتی به طور اخص به افزایش مالیات ستانی بدون توجه به تبعات اقدامات ۲- ساختار نادرست تولی گری در حوزه صنایع دستی در دولت ۳- فقدان عواقب برای دستگاه‌های دولتی در خصوص ترک فعل</p>	<p>ریشه مسئله</p>
<p>اجرای بند ۱۴ ماده ۹ قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده که معافیت صنایع دستی در آن تصریح شده است. همچنین برخورد با سازمان امور مالیاتی به دلیل استنکاف از اجرای قانون مصوب</p>	<p>پیشنهاد سیاستی</p>
<p>کاهش مشکلات و افزایش توان رقابت در بازارهای داخلی و خارجی حفظ اشتغال موجود در حوزه صنایع دستی ترویج صنایع دستی به عنوان نمادهای فرهنگ و هنر ایرانی حرکت در راستای تحقق بند ۱۷ سیاست‌های کلی برنامه هفتم</p>	<p>برآورد نتایج</p>

